

LÀM MÁT BỀN VỮNG TẠI KHU VỰC ĐÔ THỊ Ở VIỆT NAM

Cục Biến đổi khí hậu, Bộ Nông nghiệp và Môi trường phối hợp với Chương trình Môi trường Liên hợp quốc (UNEP) và Viện Tăng trưởng xanh Toàn cầu (GGGI) triển khai chương trình hợp tác về làm mát hiệu quả và thân thiện với khí hậu tại khu vực đô thị ở Việt Nam. Dựa trên các kinh nghiệm và công nghệ tiên

tiến của thế giới, chương trình hợp tác sẽ đề xuất các giải pháp làm mát bền vững, giảm thiểu năng nóng cực đoan tại một số thành phố thí điểm ở Việt Nam. Chương trình hợp tác nằm trong khuôn khổ hoạt động của Liên minh Tăng cường hiệu quả làm mát (Cool Coalition).

THÁCH THỨC

Theo Kịch bản biến đổi khí hậu (2020), thời kỳ 1958-2018, nhiệt độ trung bình năm của Việt Nam có xu thế tăng trên phạm vi cả nước, với mức tăng trung bình là 0,89 độ C. Số tháng hạn có xu thế tăng ở khu vực phía Bắc, số ngày nắng nóng có xu thế tăng trên phạm vi cả nước. Mức nhiệt tăng cùng với hiệu ứng đảo nhiệt đô thị khiến các thành phố của Việt Nam nằm trong những khu vực đô thị có nguy cơ phải hứng chịu các đợt nắng nóng cực đoan cao nhất trên toàn cầu.

Cùng với tốc độ tăng trưởng đô thị tương đối cao, gia tăng dân số và thu nhập tăng làm cho nhu cầu làm mát tại Việt Nam trong thời gian qua liên tục tăng. Thực tế cho thấy làm mát không bền vững sẽ tiêu thụ nhiều năng lượng, nhiên liệu trong vận hành đô thị và làm gia tăng phát thải khí nhà kính. Hệ thống làm mát bao gồm điều hòa không khí, quạt gió và máy làm mát ước tính chiếm tới 40% nhu cầu điện dân dụng và 25-40% nhu cầu điện năng trong dịch vụ và thương mại/công cộng. Cùng với đó, quá trình sửa chữa, bảo dưỡng, thay thế các thiết bị làm mát không được thực hiện đúng quy định có thể gây ra việc rò rỉ các chất làm suy giảm tầng ô-dôn, chất gây

hiệu ứng nhà kính ra môi trường. Các chất này khi phát thải trực tiếp vào khí quyển sẽ làm tăng nhiệt độ trái đất.

Việc sử dụng các giải pháp làm mát bền vững trở nên cấp bách trên toàn cầu và tại Việt Nam. Để triển khai các giải pháp làm mát bền vững tại khu vực đô thị tại Việt Nam cần có cách tiếp cận tổng thể với sự tham gia của các cơ quan, tổ chức có liên quan trong nhiều lĩnh vực. Các hoạt động chính cần triển khai gồm: xây dựng, hoàn thiện cơ chế, chính sách; lựa chọn các giải pháp làm mát thụ động, làm mát dựa vào thiên nhiên, sử dụng các thiết bị làm mát hiệu suất cao, sử dụng các môi chất lạnh thân thiện với khí hậu; huy động tài chính từ các tổ chức trong nước, quốc tế thực hiện làm mát bền vững nhằm đạt được các mục tiêu của Nghị định thư Montreal, Bản sửa đổi, bổ sung Kigali và Cam kết làm mát toàn cầu (được công bố tại Hội nghị COP28, 2023).

Làm mát hiệu quả, bền vững có thể giúp các quốc gia xóa đói giảm nghèo, giảm thất thoát lương thực, cải thiện sức khỏe, quản lý nhu cầu năng lượng và ứng phó với biến đổi khí hậu.

BẠN CÓ BIẾT?

SỬ DỤNG ĐIỀU HÒA KHÔNG KHÍ HIỆU SUẤT CAO VÀ CẢI THIỆN HIỆU QUẢ CỦA TÒA NHÀ, CÓ THỂ **TIẾT KIỆM TỚI 110 TWH ĐIỆN** ĐẾN NĂM 2040 TẠI CÁC QUỐC GIA ĐÔNG NAM Á.

BẰNG TỔNG MỨC TIÊU THỤ ĐIỆN HIỆN NAY CỦA MALAYSIA, PHILIPPINES VÀ VIỆT NAM.

GIẢI PHÁP

Nhằm cung cấp các giải pháp làm mát thân thiện với khí hậu chống nắng nóng cực đoan tại các thành phố của Việt Nam, UNEP và GGGI với sự tài trợ của Liên minh làm mát hiệu quả đã hợp tác với Cục Biến đổi khí hậu, Bộ Tài nguyên và Môi trường hỗ trợ hai thành phố thí điểm là Cần Thơ và Tam Kỳ (tỉnh Quảng Nam) xây dựng Kế hoạch hành động làm mát đô thị (UCAP); đồng thời thực hiện đánh giá nhanh về mức độ sẵn sàng đầu tư về làm mát bền vững tại thành phố Đồng Hới (tỉnh Quảng Bình).

Kế hoạch hành động làm mát đô thị được xây dựng nhằm hỗ trợ việc tích hợp các hành động về làm mát bền vững vào các chính sách, chương trình, kế hoạch của tỉnh/thành phố, bao gồm các giải pháp tối ưu hiệu quả tòa nhà, làm mát thụ động, thiết kế đô thị, giải pháp làm mát dựa vào thiên nhiên, thiết bị hiệu suất cao, vật liệu cách nhiệt và làm mát tập trung.

Chương trình hợp tác tiến hành phân tích thực trạng về nắng nóng cực đoan và điều kiện làm mát trong đô thị, đồng thời xác định các đề xuất chính sách cho địa phương, quy hoạch tổng thể và các công cụ tài chính để kêu gọi hỗ trợ các dự án làm mát có tính khả thi cho các thành phố thí điểm. Bên cạnh đó, chương trình hợp tác thực hiện nghiên cứu, đề xuất cơ chế tài chính tiềm năng hỗ trợ các dự án làm mát bền vững thông qua các quỹ/tổ chức tài chính nhằm huy động nguồn lực tài chính từ nhà đầu tư trong nước và quốc tế để khắc phục rào cản tài chính cho hoạt động làm mát bền vững tại khu vực đô thị ở Việt Nam.

Thông qua các hoạt động của chương trình hợp tác, địa phương thí điểm có thể xây dựng kế hoạch chống chịu lâu dài để bảo vệ những đối tượng dễ bị tổn thương bởi nắng nóng cực đoan, cải thiện sức khỏe của người dân,

HỢP PHẦN CHÍNH CỦA CHƯƠNG TRÌNH

HỖ TRỢ CHÍNH SÁCH ĐỊA PHƯƠNG

Đánh giá và đề xuất giải pháp về làm mát bền vững tại khu vực đô thị để lồng ghép vào chính sách, chương trình, kế hoạch của địa phương.

CƠ CHẾ TÀI CHÍNH

Xây dựng nghiên cứu tiền khả thi cho dự án thí điểm tại thành phố Cần Thơ và thành phố Tam Kỳ (tỉnh Quảng Nam); Nghiên cứu, đề xuất cơ chế tài chính tiềm năng hỗ trợ các dự án làm mát bền vững.

TĂNG CƯỜNG KHUNG CHÍNH SÁCH

Lồng ghép nội dung về làm mát bền vững trong Chiến lược quốc gia về biến đổi khí hậu, Đóng góp do quốc gia tự quyết định (NDC).

Chương trình hợp tác nằm trong khuôn khổ hoạt động của Liên minh Tăng cường hiệu quả làm mát (Cool Coalition).

Để biết thêm thông tin, vui lòng truy cập: <https://coolcoalition.org/pilot-projects/sustainable-urban-cooling-in-viet-nam-cities/> và <https://gggi.org/project/vn11-sustainable-urban-cooling-in-viet-nam-cities/>, hoặc gửi e-mail tới UNEP-Liên minh làm mát hiệu quả: UNEP-COOLCOALITION@UN.ORG

Giới thiệu về GGGI

GGGI là một tổ chức liên chính phủ được thành lập dựa trên hiệp ước nhằm hỗ trợ và thúc đẩy tăng trưởng kinh tế mạnh mẽ, bao trùm và bền vững tại các nước đang phát triển và các nền kinh tế mới nổi.

GGGI VIỆT NAM

49 Hai Bà Trưng, Hoàn Kiếm, Hà Nội

GGGIVietnam

